

MANIFESTA15 Barcelona Metropolitana 2024

Annex 1 — Manifesta 15 Barcelona Metropolitana. Resum

Què és Manifesta 15

Manifesta 15 Barcelona Metropolitana va començar el 8 de setembre i ha tancat les portes el 24 de novembre de 2024. Aquesta edició s'ha caracteritzat per impulsar una «Crida a l'Acció» per a una transformació ecosocial. Aquesta edició descentralitzada és la més gran en termes geogràfics de la història de la biennial, i ha tingut lloc en 16 seus remarcables que canalitzen el passat, el present i el futur per a una Barcelona i 11 ciutats de la regió metropolitana més ecosocials: Badalona, Cornellà de Llobregat, El Prat de Llobregat, Granollers, L'Hospitalet, Mataró, Sabadell, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, Sant Cugat del Vallès i Terrassa. Manifesta 15 s'organitza al voltant de tres clústers, que són tant temàtics com geogràfics: *Equilibrant conflictes* (delta del Llobregat), *Cuidar i cuidar-nos* (serra de Collserola i el Vallès) i *Imaginant futurs* (riu Besòs i voltants). En aquests clústers, concebuts a partir de realitats locals, més de 90 participants han presentat obra multidisciplinària que dialoguen i reimaginen com ens relacionem entre nosaltres i amb els recursos naturals. El programa de Manifesta 15+, que ha consistit en més de 33 exposicions i 95 actes, fou concebut pels representants artístics, juntament amb artistes i productors locals per tal d'amplificar les activitats a la regió metropolitana.

En aquesta breu síntesi explicarem com es va conceptualitzar, desenvolupar i implementar Manifesta 15 i què ha aconseguit.

Dates i esdeveniments

- **Durada de la biennial:** del 8 de setembre de 2024 al 24 de novembre de 2024, 78 dies.
- **Dies previs per a professionals:** 5, 6 i 7 de setembre 2024.
- **12 ciutats i 16 seus:** Barcelona, Cornellà de Llobre-

gat, El Prat de Llobregat, L'Hospitalet de Llobregat, Granollers, Mataró, Sabadell, Sant Adrià de Besòs, Sant Cugat del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Terrassa i la Seu itinerant.

Procés prebiennial

Manifesta 15 va assumir el repte de passar d'una única ciutat d'acollida a una escala regional de més de 5 milions d'habitants amb la missió de desenvolupar un enfocament descentralitzat i col·laboratiu per a la producció de coneixement i programació cultural en seues alternatives dins la regió metropolitana. Per tal d'entendre quines ciutats i seues serien susceptibles de ser convertides en espais culturals, Manifesta 15 va començar a fer recerca per la regió de manera holística. El 2023, Manifesta 15 va explorar les fronteres naturals de Barcelona i va analitzar com creuar aquestes fronteres. La recerca es va realitzar per tota la regió gràcies a l'encàrrec que es va fer a deu investigadors i col·lectius artístics locals i internacionals per estudiar el context ecosocial de la regió. Aquest procés va resultar en la detecció d'una sèrie de factors històrics, temàtics i específics per als llocs. Això inclou temes com el creixement i el possible decreixement, la protecció del medi ambient, la cura i la reparació, polarització i desinformació, a més d'identificar les transformacions ecològiques i socials plantejades per a la ribera del riu Besòs, el delta del Llobregat i la serra de Collserola. Aquesta investigació ha sorgit d'un procés col·laboratiu que ha inclòs tallers, programes comunitaris, recerca científica i estudis arxivístics sobre temes que van des de moviments pedagògics històrics fins a l'ecofeminisme, l'urbanisme i la biodiversitat. Al llarg de les quatre edicions passades, Manifesta ha passat de ser un esdeveniment purament artístic a una incubadora per al canvi socioecològic.

Mitjançant la creació de processos descentralitzats nous, tant en un sentit geogràfic com de mediació creativa, la biennal s'ha centrat a desenvolupar i implementar col·laboracions més democràtiques que anaven destinades a tenir un impacte beneficiós sobre la inclusió de veus diferents, recuperant narracions i històries no explicades i creant un llegat sostenible per a les tres seus principals de Manifesta 15. Paral·lelament, Manifesta 15 va nomenar Sergio Pardo primer Mediator Creatiu per analitzar de forma crítica els estudis urbans que s'han fet les últimes quatre dècades sobre la ciutat de Barcelona i per escriure un document general que reculli la transformació urbana de la ciutat i la regió metropolitana. La investigació col·lectiva prebiennal va donar lloc a un marc conceptual alternatiu en el qual es van presentar noves maneres d'impulsar intervencions, col·laboracions, activacions i coproduccions per a aquestes àrees, tot creant nous hubs a onze ciutats en la regió metropolitana. Manifesta 15 va introduir un marc geogràfic de hubs per a la producció cultural interdisciplinària i per fomentar el pensament ecològic a tota la regió metropolitana.

L'aspecte ecològic de com connectar temàticament les 12 ciutats s'ha evidenciat de forma més pronunciada, especialment des que Catalunya va entrar el gener de 2024 en situació d'emergència a causa de la sequera continuada dels últims tres anys i les baixes reserves d'aigua als pantans. El primer Mediator Creatiu de Manifesta 15, Sergio Pardo, en la seva anàlisi regional, va subratllar les implicacions mediambientals que pesen sobre la societat.

Assembles ciutadanes

En col·laboració amb la Capital Europea de la Democràcia es va instaurar una Assemblea ciutadana durant la fase de la prebiennal de Manifesta 15. Va ser un procés deliberatiu a escala metropolitana que va abordar dues preguntes: com podem crear espais a la regió metropolitana que tenen impacte sobre la cultura d'una manera positiva? Com podem fer-ho al temps que adoptem un estil de vida més respectuós amb el medi ambient? A l'Assemblea van participar seixanta persones que s'havien inscrit prèviament, juntament amb les dotze ciutats de la regió metropolitana de Barcelona. L'objectiu de l'Assemblea Metropolitana era explorar nous espais de governança i processos democràtics en el desenvolupament de polítiques culturals, a més de promocionar la col·laboració a una escala regional. Entre els perfils dels participants hi havia artistes i gestors culturals, juntament amb persones provinents d'organitzacions socials, culturals i mediambientals locals de cada una

de les dotze ciutats escollides en el procés. L'Assemblea va consistir en tres reunions d'un dia cada una a principis del 2024.

Clústers i temes

Partint de la recerca col·lectiva de la prebiennal, es va desenvolupar el concepte del programa de Manifesta 15 en tres clústers temàtics de la regió metropolitana. Els nodes del Besòs, el delta del Llobregat i la serra de Collserola i el Vallès concentreren les pràctiques artístiques de Manifesta 15, ja que es presentaven algunes particularitats que les distingien de la resta del territori de la regió metropolitana. Aquestes són àrees que limiten geogràficament la ciutat i on les grans transformacions urbanes definiran la manera com s'esdevindrà la vida de les generacions futures. Les tres diferents localitzacions —Besòs, Llobregat i Collserola, separades del centre de la metròpolis— es van transformar en «taules de treball» per a artistes i col·lectius a Manifesta 15 per repensar, recrear i redistribuir recursos cap a un model més sostenible de col·laboració arreu de la regió. Aquests nodes representen una decisió deliberada per abordar els reptes urgents i els debats contemporanis que donen forma al futur de les ciutats.

- **Equilibrant conflictes:** Com tantes altres metròpolis d'arreu del món, Barcelona lluita per conciliar l'afany de desenvolupament amb la necessitat imperiosa d'alliberar els seus recursos naturals d'una pressió que n'amenaça l'existència. El delta del Llobregat s'ha convertit en l'epítom d'aquesta lluita, després de perdre terreny, d'un segle a l'altre, a favor de l'expansió urbana. Si les ampliacions del port i de l'aeroport avancen tal com està previst, el delta podria quedar tan desfigurat que quedaria irreconeixible. El clúster Equilibrant conflictes de Manifesta 15 destaca la necessitat de trobar un equilibri entre creixement i preservació. La seva seu és la Casa Gomis, una vil·la d'arquitectura racionalista amb una història que s'entrellaça amb l'avantguarda cultural barcelonina, fet que la converteix en centre neuràlgic del debat actual sobre sostenibilitat i modernització.

Ciutats: Cornellà de Llobregat, El Prat de Llobregat i L'Hospitalet de Llobregat.

- **Cuidar i cuidar-nos:** Enclavat a la serra de Collserola i estenent-se cap al Vallès, el clúster Cuidar i cuidar-nos de Manifesta 15 emfatitza el poder curatiu de la cultura i la importància de tenir cura de nosaltres mateixos, dels altres i del medi ambient. De Collserola en depèn el benestar de la regió metropolitana, la serra fomenta la biodiversitat i funciona com el pulmó verd de Barcelona. La

força vivificadora d'aquesta joia natural es complementa amb la presència il·lustre del monestir de Sant Cugat, una abadia benedictina del segle IX que és també la seu principal d'aquest clúster. Amb aquest teló de fons, Cuidar i cuidar-nos tracta la intricada relació entre la ment i el cos i presenta obres que no només posaran llum a les complexitats de la condició humana, sinó també a què significa formar part de mons més que humans.

Ciutats: Sant Cugat del Vallès, Terrassa, Sabadell, Granollers

- **Imaginant futurs:** El clúster Imaginant futurs de Manifesta 15 està vinculat al riu Besòs i al seu entorn, una àrea de 80 km² on viuen gairebé un milió de persones. Històricament, el Besòs s'ha caracteritzat pel seu creixement urbà descontrolat i la vulnerabilitat econòmica. Avui és un lloc d'oportunitats, tal com simbolitzen les restes industrials que dominen la silueta urbana i que són la principal seu d'aquest clúster: les Tres Xemeneies de Sant Adrià, també conegudes com la «Sagrada Família dels obrers». Aquí, hi arrela una transició ecosocial a mesura que s'adopten nous enfocaments respectuosos amb la natura i que un compromís comú amb la inclusivitat empodera els seus residents a fer sentir la seva veu. En aquest lloc tan evocador, la cultura catalitza el canvi positiu, teixint narratives que inspiren, desafien i ens guien cap a llocs desconeguts.

Ciutats: Badalona, Mataró, Santa Coloma de Gramenet i Sant Adrià de Besòs

- **Barcelona:** L'antiga seu de l'Editorial Gustavo Gili va acollir tres presentacions d'arxius que constitueixen, en conjunt, el marc històric i contextual d'aquesta edició de la biennal. La primera presentació, conceptualitzada pel Departament d'Educació i Mediació de Manifesta 15, exposa una investigació artística sobre els arxius de cinc situacions pedagògiques radicals de la Catalunya del segle XX. La segona, conceptualitzada per Germán Labrador Méndez —investigador de l'Espanya moderna i contemporània i membre del cos docent de la Universitat de Princeton—, adopta la forma d'un «arxiu-biblioteca» i està centrada en l'evolució democràtica i cultural de Barcelona. La tercera, conceptualitzada per Tania Safura Adam, comissària, investigadora i fundadora de Radio Africa, se centra en la vida de la població negra a la regió metropolitana, visibilitzant arxius inèdits per construir memòries col·lectives. Aquestes mostres, que inclouen abundants materials originals i interpretatius, (re)avaluen de manera crítica

costums, moviments i metodologies que han estat ignorats, infravalorats o reprimits. Encara que cada presentació té la seva pròpia narrativa i pot tractar-se per separat, es convida el públic a establir connexions entre elles. En conjunt, les presentacions revelen la trajectòria rica en matisos de la regió i ofereixen perspectives històriques versàtils per fer front als reptes més urgents de l'actualitat.

Seus

- **Nombre total de seus Manifesta 15:** 16 seus en 3 clústers.
- **4 seus han obert al públic general per primera vegada:** Les Tres Xemeneies, Casa Gomis, Gustavo Gili i La Caldereria.
- Manifesta 15 va poder obrir les Tres Xemeneies gràcies al suport de Front Marítim del Besòs i la Generalitat de Catalunya.
- Manifesta 15 va poder obrir la Casa Gomis - La Ricarda gràcies al suport de la Família Gomis.
- Manifesta 15 va poder obrir l'antiga seu de l'Editorial Gustavo Gili gràcies al suport de l'Ajuntament de Barcelona.

Participants

- **Nombre de participants:** 92 participants, 58 % dels quals han produït obra nova.
- **Nombre de participants locals:** Participació local: 39 % de participants locals (que treballen o són de la regió. És el percentatge més alt fins ara).
- **Perfils dels participants:** 46 % dones, 36 % homes, 18 % col·lectius.
- **Equip artístic:** Juntament amb la direcció de la biennal, es va crear un equip artístic que inclou els mediadors creatius de Manifesta 15, l'equip de Manifesta 15 i onze representants artístics de diferents ciutats de la regió metropolitana i especialistes externs com els comissaris dels arxius encarregats per a l'ocasió.
- **Hedwig Fijen**, directora de Manifesta 15
- **Sergio Pardo**, primer Mediator Creatiu
- **Filipa Oliveira**, segona Mediodora Creativa
- **Tania Safura Adam**, presentació d'arxiu
- **Germán Labrador**, presentació d'arxiu
- **Ariadna Amat Garcia**, representant artística Badalona
- **Óscar Abril Ascaso**, representant artístic Sabadell
- **Penélope Cañizares Bellido**, representant artística Cornellà de Llobregat

- **Cristina Castells Tort**, representant artística El Prat de Llobregat
- **Andreu Dengra Carayol**, representant artístic Sant Cugat del Vallès
- **Joan González Cano**, representant artístic Santa Coloma de Gramenet
- **David Linares Ramos**, representant artístic Sant Adrià de Besòs
- **Mireia Mascarell Llosa**, representant artística L'Hospitalet de Llobregat
- **Raquel Morcillo García**, representant artística Granollers
- **Anna Mas Danés**, representant artística Granollers
- **Gisel Noè**, representant artística Mataró
- **Imma Vilches**, representant artística Terrassa
- Membres de l'equip de Manifesta 15

MANIFESTA 15 PROGRAMA D'EDUCACIÓ I MEDIACIÓ

FORA PER FER ESCOLA: Pràctiques radicals des de les pedagogies catalanes

El programa té dues vessants principals: el projecte pedagògic *Fora per fer escola* i les activitats de mediació per al públic. En total, els dos programes van atraure un total de 16.702 participants.

Iniciat el 2023, el projecte *Fora per fer escola* prové d'un procés col·laboratiu de recerca dirigit per l'equip d'Educació i Mediació de Manifesta 15 Barcelona Metropolitana. Mitjançant recerca artística, mediació, programa públic i xarxes professionals, aquesta iniciativa vol il·lustrar idees i experiències que poden contribuir a desenvolupar les transformacions pedagògiques i ecosocials necessàries avui dia i que estan alineades amb els temes de la biennal: *Equilibrant conflictes*, *Cuidar i cuidar-nos* i *Imaginant futurs*.

A aquest efecte, Manifesta 15 va convidar cinc col·lectius i artistes individuals d'àmbit local per estudiar i aprofundir en arxius existents. El col·lectiu Paisanaje centra la seva mirada en la idea de l'Escola de Bosc de principis del segle XX d'emplaçar la nutrició com un argument pedagògic central. A aquest efecte, el col·lectiu va organitzar l'esdeveniment «Un banquet per a Collserola» el novembre de 2023 a Torre Negra. A partir d'aquesta acció, Paisanaje va plantejar qüestions sobre la sobirania alimentària dels menjadors escolars actuals a través dels tallers Agápē que va desenvolupar a posteriori.

El projecte Diversorium estudia els arxius de Vil·la Joana, la primera escola pública municipal d'educació especial inaugurada el 1921, per tal de crear un espai de trobada per a tot tipus de cossos.

Sara Torres-Vega, artista i investigadora, estudia l'enfocament pedagògic centrat en la persona practicat per l'Escola del Mar, inaugurada el 1921 a la platja del Somorrostro.

Massa Salvatge i Lluc Mayol van centrar la seva intervenció a revitalitzar les xarxes comunitàries de solidaritat, seguint la influència de Batec, una xarxa autoorganitzada de mestres rurals de la dècada de 1930.

En col·laboració amb membres de la comunitat, l'artista Anaïs Florin recupera i restaura l'arxiu d'Escoles en Lluita, que documenta el significatiu moviment social que va lluitar pel dret a l'educació durant els anys setanta.

La recerca entre els arxius va donar a llum a diversos projectes i col·laboracions que conformen el programa d'educació i mediació de la biennal. El programa va celebrar 52 tallers i esdeveniments en els quals van participar mil persones incloent-hi estudiants, mestres i professionals de la cultura i l'educació.

→ **Total de participants al programa d'educació:**
15.937 participants

Trobades de professorat

Les trobades de professorat han facilitat un procés de reflexió i creació conjunta dins del col·lectiu docent de la regió metropolitana. El programa ha consistit en una sèrie de trobades en format de conversa i taller destinades a fomentar el diàleg i l'aprenentatge mutu dins del col·lectiu. A través d'aquests intercanvis, que s'han dut a terme durant la primavera de 2024, s'han recuperat arxius sobre diferents situacions pedagògiques del segle passat per recontextualitzar-les i reflexionar col·lectivament sobre les pràctiques pedagògiques actuals. Les trobades es van centrar en tres eixos temàtics: l'educació és política; la innovació, la renovació i la transformació pedagògiques, i les comunitats i les cures. Un total de 73 professionals de l'educació de diverses disciplines van treballar en col·laboració per explorar i trobar inspiració en les pràctiques del passat, per imaginar escenaris futurs que portin a accions per al present.

Grup de treball territorial

Inspirat per les pràctiques del col·lectiu Batec —que consistien en l'intercanvi entre mestres i la creació de

xarxes de suport mutu—, Manifesta 15 ha iniciat un grup de treball territorial que es constituirà com una plataforma destinada a responsables municipals de cultura, educació i afers socials de la regió metropolitana de Barcelona per compartir reptes i reflexions crítiques sobre participació i inclusió. Les sessions s'han dissenyat en funció dels interessos plantejats per les persones involucrades i s'han centrat principalment en la participació i inclusió en l'àmbit de la cultura en els seus contextos específics. El grup va aprofitar l'oportunitat per incloure aquestes reflexions en el desenvolupament de les activitats d'educació i mediació del programa de Manifesta 15.

Publicació i Oracle pedagògic

La publicació *Fora per fer escola* té com a finalitat redescobrir, contextualitzar i posar en relleu el patrimoni pedagògic de Catalunya situant-lo en uns processos històrics i en línia amb els moviments de renovació pedagògica a Espanya, Europa i Llatinoamèrica. També ofereix una contextualització històrica i teòrica, investigacions artístiques i l'Oracle pedagògic, un recurs metodològic per a docents i professionals de l'educació desenvolupat durant les trobades de professorat.

La publicació i l'Oracle estan a la venda i també s'han distribuït entre els centres educatius de Catalunya.

Exposició d'arxius a Gustavo Gili

L'exposició *Fora per fer escola* és una de les tres presentacions d'arxius a l'antiga seu de l'Editorial Gustavo Gili. Mostra la recerca duta a terme sobre l'Escola de Bosc, l'Escola del Mar, l'Escola Vil·la Joana, el col·lectiu de mestres Batec i Escoles en Lluita, a més dels projectes artístics de Diversorium i Ariadna Guiteras, Anaïs Florin, Massa Salvatge amb Lluc Mayol i Paisanaje.

Què saben de pedagogia les criatures marines? Tallers al Centre de la Platja

La investigació de Sara Torres-Vega va examinar les pedagogies centrades en l'ésser humà i el paper del mar en el nostre ecosistema global i multiespècies. A més, va donar forma a un programa col·laboratiu de xerrades públiques i tallers per a mestres i professionals de la cultura i l'educació en col·laboració amb el Centre de la Platja, un espai municipal de Barcelona dedicat a l'educació ambiental, la sostenibilitat i la cultura oceànica, situat a prop de l'emplaçament original de l'Escola del Mar.

Simposi d'educació

L'octubre de 2024, es va organitzar un simposi internacional de tres dies en col·laboració amb el Museu Picasso per iniciar un diàleg sobre els temes sorgits arran de la investigació emmarcada dins de *Fora per fer escola*. El programa inclou xerrades, discussions públiques, sessions de treball amb mestres i una performance amb Diversorium. Ponents: Nora Sternfeld, Pablo Martínez, Filipa Oliveira, Transductores, Diversorium, Body.Amsterdam, Anaïs Florin, Renata Cervetto, Carmen Agulló, Massa Salvatge, Dimas Fàbregas, Marco Frago, Àngela Peris i Fanny Figueras.

PROGRAMA DE MEDIACIÓ

Dotze persones mediadores, provinents de diversos bagatges culturals i professionals, es van unir a l'equip de Manifesta 15 el maig de 2024. Després de fer una formació de tres mesos i seguir un programa d'aprenentatge col·lectiu, van desenvolupar conjuntament diversos enfocaments possibles al programa de la biennal, qüestionant i enriquint els punts de vista de cadascú. Juntament amb el públic visitant, van explorar realitats locals i històries des de l'òptica mediam ambiental, social i política.

Amb visites mediades a les Tres Xemeneies, Casa Gomis, Monestir de Sant Cugat, l'antiga seu de l'Editorial Gustavo Gili així com les visites de la Focus Week i els tallers familiars, el programa de mediació va proposar abordar els tres clústers conceptuals i geogràfics que componen el mapa de Manifesta 15 Barcelona Metropolitana: *Equilibrant conflictes*, *Cuidar i cuidar-nos* i *Imaginant futurs*. Les visites mediades tenien un preu de €100 per grup (màxim 16 persones) per 90 minuts (l'entrada dels visitants no inclosa), i estaven disponibles en diversos idiomes.

A Manifesta 15, les visites mediades per a individuals i les visites per a escoles eren gratuïtes. Ambdues van tenir una gran demanda i les places es van exhaurir.

- **Total de participants a visites mediades:** 12.882
- **Visites mediades totals:** 815
- **Participants en risc d'exclusió social:** 1.127

Visites gratuïtes per a escoles

Des de la mediació, s'inicia un diàleg amb els estudiants, reconeixent els seus interessos i experiències. És una trobada col·lectiva on tots aprenem els uns dels

altres. Les visites i els tallers estaven dissenyats per un equip divers de mediació de Manifesta 15 que implicava els estudiants a participar en el debat, l'imaginar col·lectiu, l'acció i la creació. Per a escoles de primària i secundària, Manifesta 15 va oferir visites mediades gratuïtes a la Casa Gomis, el Monestir de Sant Cugat, les Tres Xemeneies i la Gustavo Gili. Els instituts de secundària també podien participar en un taller a l'antiga seu de l'Editorial Gustavo Gili (Barcelona).

→ **Total de visites escolars:** 417

→ **Total d'alumnes:** 5.975

BALANÇ ECONÒMIC I GOVERNANÇA DE MANIFESTA 15

→ **Pressupost total:** €8,9 milions

→ **Subvencions principals:** Ajuntament de Barcelona (€5,2 milions), Diputació de Barcelona (€1,2 milions), Generalitat de Catalunya (€1 milió), Ministeri de Cultura d'Espanya (€500.000).

→ En total, Manifesta 15 Barcelona Metropolitana va tenir el suport de 17 partners nacionals i internacionals. Manifesta 15 va generar €731.585 amb vendes d'entrades.

→ Una vegada completada l'anàlisi de l'enquesta pública de Manifesta 15 es calcularà el ROI (Retorn de la inversió). En les anteriors edicions de Manifesta el ROI va ser: Manifesta 12 Palermo 2018: 3 vegades la inversió inicial, Manifesta 14 Prishtina 2022: 4 vegades la inversió inicial. El retorn de la inversió (ROI) final es calcularà a través d'una enquesta pública que ha estat encarregada a la Universitat Oberta de Catalunya

→ **Total d'inversió artística en recerca i encàrrec de noves obres, instal·lació i intervencions, exposicions, seus i desenvolupament de capacitat (incloent-hi sous de 50 persones de Catalunya a temps complet):** €5,2 milions

Llocs de treball i governança

→ **Llocs de treball:** 50 treballadors i treballadores a temps complet a Barcelona, 100 % dels quals viuen a Catalunya. 8 treballadors o treballadores a temps complet permanents a la International Foundation Manifesta.

→ **Governança:** la junta de Manifesta 15 està formada per 9 membres, amb 51 % de membres catalans i 49 % experts internacionals.

Públic i informació sobre entrades

→ **Públic:** Manifesta 15 Barcelona Metropolitana ha calculat que ha tingut 266.945 visites en el moment del tancament de les 16 seus el diumenge 24 de

novembre de 2024. Aquestes xifres no inclouen les visites de les 12 obres i instal·lacions que han estat exposades a l'espai públic de la regió metropolitana. Actualment s'està analitzant la mitjana de seus visitades per cada visitant, una informació que es publicarà a l'enquesta pública a principis de 2025.

→ **Preu de l'entrada:** l'entrada a Manifesta 15 tenia un preu de €15, vàlida durant tota la biennal i totes les activitats, incloent-hi les tres seus principals Casa Gomis, el Monestir de Sant Cugat i les Tres Xemeneies. Es van oferir descomptes locals sobre el preu de l'entrada, com ara 30 % de descompte per als titulars del carnet de Biblioteques. Les entrades estaven a la venda a la pàgina web de Manifesta 15, a plataformes de venda d'entrades i en algunes seus. Totes les altres seus tenien entrada gratuïta.

PROGRAMA DE MANIFESTA 15+

El programa de Manifesta 15+ era un programa independent en resposta a la invitació de Manifesta 15 a cada municipi participant per presentar la riquesa cultural de cada regió al temps que ampliava l'oferta cultural durant els dies de la biennal. El programa es va conceptualitzar i executar juntament amb els representants artístics de Manifesta 15 dels municipis metropolitans, amb un conjunt d'activitats interdisciplinàries: **exposicions, projeccions, xerrades, concerts, tallers i visites.**

El programa de Manifesta 15+ va adoptar formes diferents relacionades amb la identitat cultural i la configuració social de cada municipi. El programa fou variat tant pel que fa a disciplines artístiques com en formats, amb la implicació de diversos agents i propostes intergeneracionals.

Hi va haver municipis on les propostes estaven vinculades a una exposició o un programa escènic o audiovisual que funcionava com un fil comú que travessava la biennal, com és el cas de Sabadell, amb el projecte expositiu «Gris Plom. Arts visuals a Sabadell 1960-2024»; Badalona amb el programa «The Gate: The Gate Pro: art, ciència, tecnologia i societat»; Terrassa amb el festival d'arts performatives «TNT» (Terrassa Noves Tendències); i Cornellà, amb el festival audiovisual «Concèntrica: Mirades fora d'òrbita». Altres municipalitats van establir un fort vincle amb les seves comunitats locals a través de visites guiades, rutes ciclistes, col·laboracions amb espais d'educació o programes musicals vinculats al territori, entre altres propostes, com ara Sant Cugat, Granollers i l'Hospitalet. Finalment altres municipalitats com el Prat, Mataró i Sant Adrià van presentar activitats, exposicions i visites que mostren el valor del seu llegat industrial, històric i cultural i la seva riquesa natural.

Dades i xifres

- **33 exposicions**
- **95 esdeveniments**
- **30 seus**
- **Més 300 de participants a Manifesta 15+**
- **33.195 visites de Manifesta 15 +**
- **Manifesta 15 Focus Weeks:** un programa complementari de Manifesta 15 que destaca cada ciutat participant durant una setmana, per donar a cada ciutat participant una oportunitat més per mostrar la seva riquesa cultural. Es van organitzar 158 esdeveniments durant la Focus Week, dels quals 98 es van fer a la seu itinerant de Manifesta 15.
- **Seu itinerant de Manifesta 15:** una estructura mòbil dissenyada per estudiants de l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (IAAC) va acollir un programa cultural i de mediació per a totes les 11 ciutats participants durant les Focus Weeks de Manifesta 15. Instal·lada a la plaça principal de cada ciutat, rotava cada setmana per demostrar la naturalesa dinàmica de la regió metropolitana i per reivindicar la mobilitat entre elles. La seva arribada suposa l'inici de la Focus Week.
- La celebració de benvinguda marcava l'inici de cada Focus Week amb una gran varietat de performances, xerrades i presentacions.
- **Esdeveniments, exposicions i activitats per a la ciutadania:** iniciatives d'educació, dies familiars, tallers, visites mediades, xerrades i performances.

- **Semana 1 (12 al 15 de septiembre 2024):** Sant Adrià de Besòs
- **Semana 2 (17 al 22 de septiembre 2024):** Sant Cugat del Vallès
- **Semana 3 (24 al 29 de septiembre 2024):** Terrassa
- **Semana 4 (1 al 6 de octubre 2024):** Sabadell
- **Semana 5 (8 al 13 de octubre 2024):** Granollers
- **Semana 6 (15 al 20 de octubre 2024):** Mataró
- **Semana 7 (22 al 27 de octubre 2024):** Santa Coloma de Gramenet
- **Semana 8 (29 de octubre al 3 de noviembre 2024):** Badalona
- **Semana 9 (4 al 10 de noviembre 2024):** L'Hospitalet de Llobregat
- **Semana 10 (12 al 17 de noviembre 2024):** Cornellà de Llobregat
- **Semana 11 (19 al 24 de noviembre 2024):** El Prat de Llobregat

COMUNICACIÓ I MÀRQUETING

Prensa

Des del 2020, s'han publicat més de 855 articles sobre Manifesta 15 a la premsa local, nacional i internacional. Durant la biennal, s'han publicat 284 articles i ressenyes a la premsa internacional, 357 articles a la premsa catalana i 214 articles i ressenyes a la premsa espanyola. S'han produït cinc documentals sobre la 15ª edició de la Biennal Nòmada Europea (un en alemany, un en francès, un en castellà i dos en català). A més, Manifesta 15 ha organitzat tres rodes de premsa i dos viatges de premsa per a 140 periodistes. Durant els dies previs per a professionals, es van acollir un total de 254 periodistes i 1402 periodistes.

Xarxes socials i pàgina web

La pàgina web de Manifesta 15, manifesta15.org, va rebre més de 408.864 visites el 2024, amb 47.739 visites durant la setmana de la seva inauguració i 24.942 visites setmanals durant la biennal.

Les xarxes socials de Manifesta han experimentat un creixement substancial en el període previ i durant la biennal, amb un augment de 31.900 seguidors al compte d'Instagram de Manifesta el 2024, fins assolir un total de 91.352 seguidors, dels quals el 65,6 % són dones i el 17,7 % resideixen a Barcelona.

Publicacions de Manifesta 15 Barcelona Metropolitana

Manifesta 15 ha publicat quatre llibres en tres idiomes diferents: anglès, català i castellà; per tant, ha elaborat un total de dotze volums diferents. Aquestes publicacions formen part del llegat tangible de Manifesta 15 i són una eina essencial per explicar el paper de la biennal a la regió. Les publicacions editades per a la 15a edició han estat:

- *Fora per fer escola. Pràctiques radicals des de les pedagogies catalanes*, que inclou un Oracle Pedagògic especial elaborat com a eina pràctica per a mestres i professionals de l'educació. Aquesta publicació va ser produïda conjuntament amb el departament d'Educació i Mediació de Manifesta 15 i es va imprimir una tirada de 1500 exemplars.
- *Barcelona: Més enllà de les muralles* presenta el procés de recerca previ a la biennal i els projectes implementats a tota la regió metropolitana per part de deu col·lectius internacionals seleccionats. Aquesta publicació es va imprimir amb una tirada de 1500 exemplars.

→ El catàleg principal de Manifesta 15, que inclou totes les obres dels 92 participants es va publicar un mes i mig després de la inauguració. Aquesta publicació és especialment útil per a professionals i persones que volen conservar un record tangible de les exposicions i presentacions. Es va imprimir amb una tirada de 2000 exemplars.

→ Per al públic general, Manifesta 15 va produir una guia especial en tres idiomes, que detalla les diverses seues, com arribar-hi, informació sobre la ciutat, mobilitat, hospitalitat i oci, a més de llocs on menjar i què fer a cada municipi. Aquesta guia es va imprimir amb una tirada de 3000 exemplars.

AVALUACIÓ DE L'IMPACTE: ENQUESTA PÚBLICA DE MANIFESTA 15

L'avaluació d'impacte o enquesta pública de Manifesta 15 té com a objectiu investigar, analitzar i contextualitzar l'avaluació i la percepció del programa de la biennal a Barcelona i els seus voltants, a través de preguntes de recerca definides, complementades amb el seu impacte econòmic i social. L'abast del

programa inclou tant les exposicions a les seues de Manifesta 15 com els projectes i processos iniciats durant el període previ a la biennal.

L'avaluació es basa en una anàlisi quantitativa (amb un total de 1905 entrevistats a l'enquesta pública) i qualitativa, mitjançant enquestes públiques, grups de treball i entrevistes.

Aquesta avaluació independent de l'impacte global de Manifesta 15 Barcelona Metropolitana ha estat conduïda per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i l'Institut d'Investigació GESOP, amb el suport de la Fundació La Caixa.

Notes per als editors:

Manifesta 15 Barcelona Metropolitana 2024 és iniciat amb l'Ajuntament de Barcelona i la International Foundation Manifesta. Manifesta 15 compta, també, amb el suport financer de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i el Ministeri de Cultura i Esport.

Carpeta de premsa

Fes **clic en aquest** enllaç.

Nota de Premsa:

27 de novembre de 2024

Annex 1

Manifesta 15 Barcelona Metropolitana. Resum

Annex 2

Manifesta 15 Debat de cloenda. Imaginant el futur: i ara què?

Sobre Manifesta 15:

<https://manifesta15.org/ca/sobre-manifesta>

Pròxima regió amfitriona Manifesta:

Manifesta 16 Ruhr Area 2026

Enllaços xarxes socials

[Instagram](#)

[Facebook](#)

[YouTube](#)

[X](#)

[LinkedIn](#)

[TikTok](#)

Contactes de premsa:

Prensa nacional:

Sergio Rodríguez

sergiorodriguez@manifesta.org

Manifesta 15 Press

m15press@manifesta.org

Prensa internacional:

Pickles PR: Enrichetta Cardinale

enrichetta@picklespr.com

Prensa alemana:

Kathrin Luz

kl@neumann-luz.de

Prensa francesa:

Nadia Fatnassi

nadia@closeencounters.fr